

תעסוקה ושכר על-פי דיווחי המעסיקים למוסד לביטוח לאומי ועל-פי מקורות מינהליים אחרים

הסטטיסטיקה על תעסוקה ושכר מבוססת בעיקרה על עיבוד חודשי של דיווחי המעסיקים (מתוקף חוק) למוסד לביטוח לאומי על משרות שכיר של עובדים ועל שכר, על גבי טופסי 102 (למשרות שכיר של עובדים ישראלים) ו-612 (למשרות שכיר של עובדים מחו"ל), ובחלקה על מקורות מינהליים אחרים. הנתונים של משרות השכיר של עובדים מאזורי יהודה והשומרון וחבל עזה מתקבלים ממינהל התשלומים של שירות התעסוקה. הנתונים של משרות השכיר של עובדי מדינה ועובדי רשויות מקומיות מתקבלים מעיבוד קובצי השכר המתקבלים ממל"מ מערכות בע"מ ומהחברה לאוטומציה במינהל השלטון המקומי בע"מ.

אומדנים מוקדמים של משרות השכיר ושל השכר הממוצע למשרת שכיר מתפרסמים כחודשיים לאחר תום החודש שבעבורו שולם השכר. האומדנים עוברים עיבודים אחדים, ומתפרסמים כמה פעמים, בכל פעם ברמת מהימנות גבוהה יותר.

החל בינואר 2005, הנתונים על מדדי תעסוקה ושכר מבוססים על מדגם חדש, והבסיס החדש הנו 2004. מדגם משרות השכיר של עובדים ישראלים כולל כ-12,700 מפעלים פעילים, ומכסה כ-60% מסך כל משרות השכיר. מדגם משרות השכיר של עובדים מחו"ל כולל כ-2,370 מפעלים פעילים, ומכסה כ-78% מסך כל משרות השכיר.

השוואה לתקופות קודמות יש לעשות באמצעות מדדים.

משרות שכיר: מספר המשרות של עובדים (קבועים וארעיים) שעבדו באותו חודש לפחות יום אחד (או נעדרו זמנית בתשלום עקב מחלה, חופשה, מילואים וכו'), אשר מופיעות בגיליונות התשלומים של מפעלים או של מוסדות. משרות המופיעות בגיליונות התשלומים של יותר ממפעל או ממוסד אחד באותו חודש, נספרות כמספר הפעמים שהן מופיעות, כך שלמעשה הנתונים מתייחסים למספר המשרות שבעבורן שולם שכר באותו חודש.

משרות שכיר של עובדים זרים: מספר המשרות של עובדים מחוץ לארץ וכן משרות של עובדים מאזורי יהודה והשומרון וחבל עזה שאינם רשומים במרשם האוכלוסין של ישראל ועובדים מדרום לבנון (עד מאי 2000).

משרות שכיר של עובדים מחו"ל: מספר המשרות של עובדים מחוץ לארץ (קבועים וארעיים) המדווחות בטופס 612 של המוסד לביטוח לאומי. הנתונים כוללים גם משרות של עובדים מאזור יהודה והשומרון שעליהן מדווחים על גבי טופס 612 המעסיקים השייכים לסניף מזרח ירושלים של המוסד לביטוח לאומי. הנתונים אינם כוללים משרות של מטפלים/ות המועסקים במשק הבית ומדווחים על ידי מעסיקיהם כעוזרי בית. המוסד לביטוח לאומי אינו בודק את מעמד העובדים מבחינת החוק.

משרות שכיר של עובדים מאזורי יהודה והשומרון וחבל עזה (שאינם רשומים במרשם האוכלוסין של ישראל): עד סוף שנת 2003 קיבלו את שכרם ממינהל התשלומים של שירות התעסוקה. בשנת 2004 הופסק תשלום שכרם באמצעות מינהל התשלומים של שירות התעסוקה, ועובדים אלו מקבלים את שכרם באמצעות הממונה, לפי חוק עובדים זרים. הדיווחים ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה ממשיכים להתקבל ממינהל התשלומים של שירות התעסוקה.

התפלגות משרות השכיר לפי טופס 102:

החל בשנת 2001 מתפרסמים האומדנים של התפלגות משרות השכיר ושל השכר הממוצע למשרת שכיר לפי קבוצות חיוב בדמי ביטוח לאומי (על פי הגדרת המוסד לביטוח לאומי, טופס 102). על פי תיקונים לחוק הביטוח הלאומי ולחוק ביטוח בריאות ממלכתי, השתנו הכללים לתשלום דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות, ולפיהם, החל במשכורת חודש ינואר 2006 ישולמו וינוכו דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות מופחתים מהכנסה שעד 60% מהשכר הממוצע. עד למועד זה היה השיעור המופחת על הכנסה שעד 50% מהשכר הממוצע (על השינויים בחוק הביטוח הלאומי ראה [סטטיסטיקה של עבודה ושכר](#), באתר האינטרנט של הלמ"ס).

החל בשנת 2007, עקב שינוי באופן הדיווח על טופס 102, מתפרסמים האומדנים לגבי סך כל משרות השכיר והשכר הממוצע ללא פירוט על פי קבוצות חיוב בדמי ביטוח לאומי.

שכר ברוטו לחודש: כל התשלומים ברוטו ששולמו לכל משרות השכיר בחודש, כולל שכר יסוד, תוספות יוקר, תוספות ותק, הפרשים בעבור תקופות קודמות, מקדמות, תשלומים בעבור שעות נוספות, פרמיות, תגמולים, מענקים ותוספות למיניהם (שוטפים או חד-פעמיים), כגון כוננויות, תורנויות, "משכורת חודש 13", קצובת נסיעה, קצובת הבראה, גמול השכלה, גמול השתלמות, תשלומים בעבור אחזקת רכב וכו'. השכר ברוטו אינו כולל הוצאות עבודה נוספות וסכומים שהמעסיק משלם לקרנות (כגון קרנות פנסיה או ביטוח בעבור השכירים), מס מעסיקים וכד'.

שכר חודשי ממוצע למשרת שכיר: השכר ברוטו לחודש מחולק במספר משרות השכיר באותו חודש (מהגדרת משרות שכיר נובע, כי השכר החודשי הממוצע למשרת שכיר נמוך מן השכר החודשי הממוצע לשכיר).

מדד סך כל השכר במחירים קבועים מחושב על ידי חלוקת מדד סך כל השכר במחירים שוטפים במדד המחירים לצרכן לאותו חודש. אומדנים שנתיים, רבעוניים וכיו"ב הם ממוצע אריתמטי של המדדים החודשיים במחירים קבועים.

מדד שכר חודשי ממוצע למשרת שכיר במחירים קבועים מתקבל על ידי חלוקת מדד סך כל השכר במחירים קבועים במדד משרות השכיר.

משרות שכיר של עובדי רשויות מקומיות:

שכר נטו: השכר ברוטו לחודש, פחות הניכויים משכר העובד למוסד לביטוח לאומי (כולל ביטוח בריאות, החל בינואר 1995) ולמס הכנסה.

יחידת עבודה: צירוף של חלקי משרות למשרה מלאה, בהתאם לדירוג שלפיו משלמים שכר. לדוגמה, שלושה עובדים בשליש משרה ייספרו כשלוש משרות שכיר, אך כיחידת עבודה אחת.

האוכלוסייה הנחקרת כוללת את כל משרות השכיר במשק הישראלי המדווחות למוסד לביטוח לאומי על גבי טופס 102; כמו כן, נכללות משרות שכיר של חברי קואופרטיבים, עובדים אזרחיים של מערכת הביטחון ועובדים מאזורי יהודה והשומרון וחבל עזה. האוכלוסייה כוללת גם את משרות השכיר של עובדים מחוץ לארץ המדווחים למוסד לביטוח לאומי על גבי טופס 612. האוכלוסייה אינה כוללת משרות שכיר של חברי קיבוצים העובדים במשקיהם או במפעלים שבבעלות משקיהם, מעסיקים שאינם שכירים העובדים במפעליהם, תלמידים בבתי ספר מקצועיים וחקלאיים, חניכים במוסדות להכשרה מקצועית ועוזרי בית.

אבטלה רשומה

תביעות לתשלום דמי אבטלה

הנתונים מתקבלים מדי חודש מהמוסד לביטוח לאומי. על ניכוי עונתיות ואומדני מגמה – ראה סקר כוח אדם (אולם הנתונים מחושבים מחדש מדי חודש).

"תביעות לתשלום דמי אבטלה" הן תביעות אשר הוגשו למוסד לביטוח לאומי בחודש הקודם על זכאות לדמי אבטלה. במספר התביעות נכללים:

(א) תביעות המוגשות על ידי מובטלים אשר קיבלו אישורי אבטלה משירות התעסוקה על מספר הימים שבהם היה התובע מובטל באותו חודש.

(ב) משתתפים בהכשרה מקצועית המקבלים השלמה של ביטוח אבטלה לפי חוק ביטוח אבטלה.

תביעה ראשונה: תביעה שמגיש המובטל בפעם הראשונה בתוך תקופה של שנה מיום התאריך הקובע (אחד בחודש שבו התחילה האבטלה). אם התובע עבד שלושה חודשים ויותר וחוזר להיות מובטל, עליו להגיש תביעה חדשה.

תביעת המשך: תביעה לתשלום נוסף אשר הוגשה לאחר התביעה הראשונה, עד תום תקופת הזכאות.